

від лат. familia, aef (сімейство, раби), planeta, aef (планета); Sol – sol, solism (сонце), La – vialactea від лат via, aef (шлях, дорога), lacteus, a, um (молочний); Si – лат. sidera, aef (небеса).

Висновки. Таким чином, перераховані вище приклади дозволяють нам стверджувати, що латинська мова відіграє важливу роль у розвитку і встановленні музичної термінології.

КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ТЕРМІНІВ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ПОЗНАЧЕННЯ ОРГАНІВ СИСТЕМИ ДИХАННЯ (НА БАЗІ АНГЛІЙСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ ТА ІСПАНСЬКОЇ МОВ) COMPARATIVE ANALYSIS OF THE TERMS, PERTAINING TO THE HUMAN RESPIRATORY SYSTEM (BASED ON ENGLISH, GERMAN AND SPANISH)

Портнов О. В.

Науковий керівник: Новикова Т. А.

Portnov O. V.

Scientific adviser: Novikova T. A.

Харківський національний медичний університет

м. Харків, Україна

Кафедра латинської мови та медичної термінології

Актуальність. Необхідність систематизувати терміни, що позначають органи дихальної системи, для кращого їх засвоєння.

Мета роботи. Проведення компаративного аналізу термінів, що позначають органи системи дихання, на базі англійської, німецької та іспанської мов.

Метод і матеріали роботи. Компаративний аналіз термінів, що належать до дихальної системи.

Результати. Дихальна система (лат. *systema respiratorium*, англ. *respiratorysystem*, нім. *Atemsystem*, ісп. *sistemarespiratorio*) забезпечує організм киснем і складається з дихальних шляхів та дихальних органів. До ДС належать порожнина носа (лат. *cavitas nasi*), глотка (лат. *pharynx*), гортань (лат. *larynx*), трахея (лат. *trachea*), бронхи (лат. *bronchi*), легені (лат. *pulmones*).

Слово *cavitas* походить від *cavum* (від протоіндоєвр. *kowHwos – порожнина). Лексема *nasus*(ніс) має витоки від протоіндоєвропейського *neh2s.

Англійською термін «носова порожнина» перекладається як “*nasalcavity*” (*cavity* – від фр. *cavite*, *nasal* – від лат. *nasalis* – носовий). Латинське походження має іспанське “*caviad nasal*”, на відміну від німецького *nasenhöhle* (*nasen*– ніс, *höhle* – печера, нора, порожнина).

Термін *pharynx* (глотка) вживається в англійській та німецькій мовах. В англійській також наявні лексеми *gullet* та *throat*, (глотка, горло); у німецькій – *Rachenta Schlund*; віспанській – *faringe* та *garganta*(від гр. *gargarizo* – полоскати горло).

Від слова *larynx* (гортань) походять також *larynx* (англ.) та *laringe*(ісп.). У німецькій мові вживається *Kehlkopf* (*Kehle* – горло та *Kopf*– голова).

Латинське “*trachea*” (від гр. *τραχεία* – дихальна трубка) використовується в англійській та іспанській мовах: *trachea*(англ.) *tatráquea*(ісп.), а у німецькій – *Luftröhre* (*Luft* – повітря, *Röhre* – труба).

Корінь *bronch-* (від грецьк. *βρόγχος* – дихальне горло) є основою для *bronchi*(англ.), *Bronchien* (нім.), *bronquios*(ісп.). На позначення легенів в іспанській мові функціонує латинський корінь *pulmon-*. У німецькій та англійській мовах – “*Lunge*” та “*lungs*” (від протогерм. **lunganjo-*).

Голосовий апарат (лат. *apparatusvocalis*) англійською та іспанською перекладається як “*glottis*” (гр. *γλωττίς*– голосова щілина); німецькою – *Stimmgebungsapparat* (*Stimme*– голос, *geben*– давати, *Apparat*– апарат).

Висновки. У результаті проведеного дослідження ми з'ясували, що найбільше анатомічних термінів латинського походження репрезентовано в іспанській мові, тоді як у німецькій простежується тенденція до вживання термінів протогерманського походження.

ЛАТИНСЬКА МОВА В ТАТУ ІНДУСТРІЇ LATIN IN TATTOO INDUSTRY

Танцура М. Р.

Науковий керівник: Грищенко Л. І.

Tantsura M. R.

Scientific adviser: Hryshenko L. I.

Українська медична стоматологічна академія

м. Полтава, Україна

Кафедра іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією

Актуальність. Попри те, що сьогодні латинську мову вважають мертвою, саме вона дала початок індоевропейській мовній сім'ї. Запозичення з латини в різних європейських мовах виступають як мовне свідчення закріплення набутих і осмислених знань про навколишній світ, адже мова є своєрідною звуковою книгою, у якій зображені усі шляхи поняттєвого сприйняття світу людиною на різних історичних щаблях її розвитку. Вислови латинською мовою в сучасній культурі демонструють ряд функцій: естетичну, самовираження і демонстрацію своїх ціннісних установок. Окреме важливе місце посідає магічна функція, адже відомо, що стародавні народи використовували латинську мову у своїх заклинаннях. Завдяки цьому, люди все частіше використовують латинські слова в тату індустрії, тому що вірять в їхню силу.

Мета роботи. Вивчити місце латинської мови в сучасній тату індустрії та розглянути питання про те, чи є латинь однією з найпоширеніших мов, що використовують у сфері боді-арту.

Матеріали та методи. Вивчено походження латинської мови та сфери діяльності, в яких вона використовувалась протягом свого історичного розвитку. У пошукову систему Google було зроблено запит для того, щоб у повному обсязі зрозуміти, наскільки широко латинська мова використовується у XXI столітті.

Результати. Отримані дані свідчать, що англійська мова частіше використовується в тату індустрії, ніж

латинська, бо вона в ході історичного розвитку суспільства посіла провідне місце. Латинська мова посідає друге за поширеністю місце. Найчастіше в тату індустрії використовують такі написи на латині: філософські цитати, сучасні висловлення латинською мовою, переклад висловів, які сподобалися людині, фрази, що мають відношення до професії власника натільного татуювання.

Висновки. Підбиваючи підсумки, можна сказати, що латинь продовжує залишатися важливим культурним явищем сучасного світу. Сфера застосування латинської мови в наш час продовжує залишатися досить широкою і важливою. У проведеному дослідженні емпіричним шляхом було встановлено, що у сфері боді-арту більшою мірою домінує англійська мова, а латинська мова посідає друге за поширеністю місце. Це є прямим доказом того, що латинь й досі відіграє значну роль в сучасній культурі, а зокрема в такій галузі мистецтва, як тату і боді-арт.

SUBSECTION OF PHILOSOPHY ПІДСЕКЦІЯ ФІЛОСОФІЇ

НАУКОВЦІ ПРО УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ХАРАКТЕР SCIENTISTS ABOUT UKRAINIAN NATIONAL CHARACTER

Ковтун М. В

Науковий керівник: к. іст. н., доц. Семергей Н. В.

Kovtun M. V.

Scientific adviser: assoc. prof. Semergey N. V., PhD

Українська медична стоматологічна академія

м. Полтава, Україна

Кафедра філософії та суспільних наук

Актуальність. Ідея національного характеру починається там, де звучить слово «нація». Він проявляється на зібранні людей, які вимагають те, чого вони хочуть. Прикладом з сучасної історії є Майдан.

Мета роботи. Розкрити ідею: «Нація - це люди, які вільні у своїх діях і виявах.» (О. Невзоров). Довести, що національний характер – не вигадка і не «слова на вітер».

Матеріали та методи. Я. Грицак "Нариси з історії України" ;Я Грицак есе " Про можливість побудови української нації";С. Плохій "Брама Європи"

Андрій Зубов лекція " Україна і Росія в історичному контексті"

Результати. Нація не може бути сформована із рабів і феодалів. В Україні - різке майнове розшарування. Існує дві групи населення : олігархат(феодалі) і біднота(раби). Середній клас(частина суспільства, яка виявляє національний характер, бо має гроші та розум) майже відсутній. Матеріальне, за умови капіталістичної економіки, не досягається без розумового. Середній клас в Україні - малочисельний, прояви національного характеру - періодичні. Українська нація ще в процесі будівництва. Тому, український національний характер - не постійний, а періодичний. Ярослав Грицак, професор Українського католицького університету, стверджує, що українська нація перебуває в процесі розбудови. «Українські діячі зробили Україну, тепер ми повинні зробити українців». Він має на увазі "зробити українців", які були б однорідні у своїх проукраїнських поглядах і, безумовно, мали гроші для виявлення національний характер. В есе "Про можливість побудови політичної нації ", Грицак говорить, що будь-яке націєвиявлення коштує грошей. Отже, ми повертаємось до середнього класу, який брав участь у "Помаранчевій революції", вийшов на Майдан, пішов добровольцем на війну, якого не вистачає для постійного прояву національного характеру. Гарвардський історик Сергій Плохій у книзі "Брама Європи" задає питання, чому хвилю національного характеру спричинила відмова від асоціації з ЄС? Чому українці пішли вмирати за Європу? Відповідає : бо українські терени завжди знаходились між Росією та Заходом. І коли постав момент вибору, українці обрали Захід, як протест постійній ідентифікації України з Росією як подібних за всіма ознаками держав. Майдан і війна - потужні прояви національного характеру, однак Україна досі лишається на стадії розбудови. Російський історик та спеціаліст із релігії Андрій Зубов говорить, що українці здобули успіх в революції 2014 року, бо змогли відрізнити етнічну націю від політичної, яка неоднорідна за своїми релігійними, мовними уподобаннями, однак має спільну мету: підписати асоціацію з ЄС.

Висновки. Національний характер – волевиявлення громадян, як фінансове та ідейне, щодо спільного державотворення, незалежно від впливу «сусідів».

ЯК ІНДІЙСЬКА СИСТЕМА КАСТ ВПЛИВАЄ НА ІНДІЙСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО, НАВЧАЛЬНУ СИСТЕМУ ТА МОЛОДЬ

HOW INDIAN CASTE SYSTEM IS INFLUENCING INDIAN SOCIETY, EDUCATIONAL SYSTEM AND YOUTH

Магару В. А.

Науковий керівник : д. філос. н., проф. Карпенко К. І.

Magaru V. A.

Scientific adviser: prof. Karpenko. K. I., D.Philos.Sc.

Харківський національний медичний університет

м. Харків, Україна

Кафедра філософії

Актуальність. Індія зростає та розвивається, але деякі індійські застарілі ритуали та погляди все ще існують. Такі поняття та вірування, як кастова система, є поза законом, але кастові упередження не вдається остаточно усунути. Останні економічні дані свідчать про те, що в міських районах розрив між статками представників різних каст досягає 60%. Отже, як працює індійська система каст і як вона впливає на розвиток сучасної Індії?

Мета роботи. Кастова система та застереження спрямовані на підтримку людей, яким історично заборонено доступ до прав людини, і навіть це продовжується до сьогодні

Матеріали та методи. У дослідженні питання про кастової стратифікації індійського суспільства і її вплив на систему освіти і життя молоді ми використовували методологію кореляції історичного і логічного аналізу суспільних феноменів, а також конкретної-історичний і компаративістський підхід до них.

Результати. Кастова система – це традиційна форма стратифікації в індуїзмі, яка ділить людей на чотири різні